

Kunsten å vera klar

LITURGISK, PEDAGOGISK, TEOLOGISK
– OG IKKJE MINST PRAKTISK

Rommet

Når borna kjem til dåpsskulen, vil me at dei skal oppleve og kjenne noko av det Frans av Assisi helsar med når han seier **'Fred og alt godt.'**

Rommet me brukar skal vere med på å kommunisere noko av dette. Difor legg me vind på **å klargjere rommet me brukar**, anten det er eit klasserom, eit kyrkjerom eller eit anna rom.

Inngang og utgang, alterbord, kvit duk, kvitt lys i blank fin stake.

Det er fasinerande å sjå kor tydeleg positivt ein del born reagerer på at noko så enkelt som rommet er klargjort og fint, at det er stille og oversiktleg og at dei skal få ta dette i bruk!

Det er ikkje fart og spenning som er vår merkevare. Det er heller ikkje ei kunstutstilling eller eit museum. Det er eit møte med det og den Heilage, eit rom fylt av Fred og alt godt – **alt er der for dei til å bruke.**

Ein medhjelpar som kan lage rommet klart, er ein stor fordel. Mykje av innhaldet i samlinga kan gå tapt dersom denne delen av førebuinga skjer i hui og hast.

Gangen i ei dåpsskulesamling minner om gangen i gudstenesta

KL. 14:00

KOMME

Her er det nokon som ventar på deg

Ein vaksen ved døra ser og snakkar litt med kvart barn som kjem.

Han/ho kryssar også av på oppmøtelista at barnet er kommen. Barnet vert etter kvart spurd om ho/han **er klar** til å setje seg i ringen.

Dersom ja, set ho/han seg i ringen på knærne eller på baken med beina i kors, saman med dei andre som er klar.

Å vere klar er eit uttrykk me brukar ofte. Det skal vere ei hjelp for barna (og dei vaksne!) til å finne ro og konsentrasjon.

Her tek me i bruk deler av det som vert kalla involveringspedagogikk og deler av Montessori pedagogikken for på best mogeleg måte å kunne møte barna:

Involveringspedagogikken er basert på eit menneskesyn der mennesket vert oppfatta som unikt, kreativt, rasjonelt tenkjande og fritt handlande. Eit individ som ynskjer å ta ansvar for eigne handlingar, og som er i stand til å velge på eige verdigrunnlag. Involveringspedagogikken er forankra i humanistisk psykologi. Involveringspedagogikken har sett opp tre grunnleggjande behov som heng nøye saman med utviklinga av positiv identitet:

1. Barn treng tryggleik. Slik som mat, kvile, tryggleik, stabilitet, grenser og struktur.
2. Barn treng å elska og å bli elska.
3. Barn treng god sjølvkjensle i forhold til det dei er opptekne av, og at andre stadfestar dei og viser respekt.

KL. 14:15

GUDS ORD

Verdien av repetisjon

Samtalen i ringen startar med "Hugsar du kva fortelinga handlar om sist?" Barn i denne alderen er gjerne enno ivrige etter å få gjere noko *viktig*. Dette vil me gjerne setje i samanheng med *tenesta* som respons på trua på Jesus. Det er eit berande element i den kristne trua å tene, å gi respons. Barna får i denne delen høve til nettopp å gi respons, gjere noko viktig. Dei får vise at dei har øvd på/lært eller gjort ei oppgåve frå sist samling.

KL. 14:20

Forteljinga sin plass i samanhengen

Teologisk ynskjer me å legge vekt på å gi barna meir innsikt i og kjennskap til kven den treenige Gud er, kven dei er sjølve og korleis Guds kjærleik møter dei. Me vil også gi dei høve til å leve ut den trua dei er, eller kan bli døypte til.

For å setje forteljingane best mogeleg i samanheng, har me valt å starte med den same introduksjonen kvar gong: "Det var eingong *ein* som sa slike flotte ting og gjorde slike fantastiske ting at folk berre mått spørje han:

"Kven er du?" (pause) "Det var Jesus."

Resten av introduksjonen kan godt vere meir ledig i stilen:

Men innhaldet skal kvar gong vere dette:

Jesus fortalde om kven han var, om Gud, og om folk som oss. Dette veit vi fordi dei som såg og høyrde Jesus, skreiv ned det som skjedde. Det kan me lese i Bibelen. I dag skal me høyre om ... (Jesus då han sa om seg sjølv: "Eg er livsens brød")

(pause)

Forteljaren legg så ned 3 kvite filt sirkclar (30 cm diameter) i ein trekant medan ho/han legg handa på kvar av sirklane og seier: "I namnet åt Faderen, Sonen og Den Heilage Ande, Skaparen, Frelsaren og Livgjevaren. Amen"

Forteljaren må vere klar sjølv. Det må gå tydeleg fram at han/ho sjølv meiner dette er viktig. Det kommuniserer.

Barna skal lytte utan å gi respons medan forteljaren viser og fortel. Her hjelper det å minne om at dei får bruke materialet *etter* forteljinga. Dei som ikkje er klar, får hjelp/pause hjå den vaksne som sit ved døra.

I denne delen lærer borna om liturgi. Gjennom handlingar og ord gjer me barna merksame på og medvitne om liturgi. At me tek opp att dei same orda og handlingane kvar gong, forsterkar innhaldet og ikkje minst samhaldet. Alle gjer det same og kan ta del. Etter 1-2 samlingar vil borna seie med forteljaren "Skaparen, Frelsaren og Livgjevaren" når filtsirkclarne vert lagde ned. Deltaking (her kan eg vere med) og meistring (eg veit kva som kjem) er godt å lære barna. Dette blir ein måte å tydeliggjere det me teologisk og pedagogisk vil ha fram.

Forteljaren avsluttar kvar forteljing med setninga: "**Stort er trua sitt mysterium**"

Kl. 14:50

Rett etter forteljinga fylgjer undringa

Undringa skal gi barna hjelp og mot til å reflektere og assosiere over det dei har sett og høyrte. Her er det sentralt at forteljaren let borna seie det dei har tenkt om forteljinga, men utan å presse fram svar eller premiere "rette" svar, eller stiller retoriske spørsmål. Dette skjer lettast ved at forteljaren sjølv undrar seg.

Oppgåva til neste samling vert nemt her.

Kor mykje tid ein brukar på "GUDS ORD" delen vil variere! Det skal vere slik.

KL. 15:00

RESPONS

Trua på Jesu gjer at ein handlar

Som me var inne på tidlegare er det viktig å sjå responsen, eller aktiviteten i eit teologisk lys. Ein handlar utifrå det ein har høyrte frå Bibelen.

Reint praktisk er denne delen difor avhengig av kva det enkelte timeopplegget handlar om. Som regel vil nokre barn gjerne arbeide vidare med forteljinga og rekvisittene som evt. vart brukte der og då. Dersom nokon i gruppa lagar noko, vil det vere viktig å vise det fram til alle.

KL. 15:10

FEST

Jesus vil ha fellesskap med oss

Etter at bordet er førebudd og klart, samlar alle seg rundt bordet og ein av dei vaksne spør (kvar gong): "Kva er viktigast når me har fest?" Mange forslag...

Konklusjonen skal handle om at ein ikkje kan ha fest heilt åleine.

Deretter syng me eit bordvers: Kanskje "Gledens Herre, vær vår gjest"?

KL. 15:20

SENDING

Trua på Jesus handlar både om å gi og å ta imot

Etter festen, når det er tid for å slutte av, dannar alle ein ring, hand i hand framføre eller rundt alterbordet. Her kan ein gjerne syng ein sang og deretter be Fadervår i lag.

Etterpå er det viktig at ikkje alle flyg til kvar sin kant og ut dørene, men lærer at det er noko viktig att: Ved døra er den vaksne som ønskte velkommen. Barna står i kø. Også til slutt vert kvart barn sett og hugsa. Den vaksne snakkar litt med kvar og ein, leverer ut lekseark, eller noko dei har laga som skal heim eller lignande og spør etterkvart om ho/han vil ha ei gåve, ei velsigning?

Her legg ein vekt på at ein får noko, når ein får ei velsigning. Gud ynskjer å gi den til alle som vil ha, og me kan gi den til kvarandre. Konkret spør den vaksne ved døra, kvart barn om dei vil at du skal halde hendene dine på hovudet deira og sei fram velsigninga.

Det er det siste som skjer i samlinga. Deretter overtek dei som hentar borna.

KL. 15:20

VEL HEIM